

Dosarul nr. 2ra-1287/22
(2-21033289-01-2ra-13092022)

Prima instanță: Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni (jud. L. Țurcan)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud. D. Corolevschi, D. Stănilă, A. Garbuz)

ÎNCHEIERE

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de reprezentantul recurentului Mihail Iarovoi, avocatul Cristina Lungu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Iarovoi împotriva Tatiane Iarovoi cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori,

împotriva deciziei din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de reprezentantul apelantului Mihail Iarovoi, avocatul Cristina Lungu, a fost menținută hotărârea din 20 aprilie 2021 a Judecătoria Edineț, sediul Dondușeni,

c o n s t a t ă:

La data de 04 martie 2021, Mihail Iarovoi a depus cerere de chemare în judecată împotriva Tatiane Iarovoi cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori.

În motivarea acțiunii, reclamantul a indicat, că s-a aflat în relații de căsătorie cu pârâta Tatiana Iarovoi. În urma relațiilor de căsătorie s-au născut copiii: XXXXX, născut la XXXXX, XXXXX, născut la XXXXX, XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX născut la XXXXX.

A afirmat reclamantul că, prin hotărârea din 25 mai 2016 a Judecătoria Federației Ruse s-a dispus încasarea din contul lui Mihail Iarovoi a pensiei de întreținere a copiilor minori: XXXXX, născut la XXXXX, XXXXX, născut la XXXXX, XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX născut la XXXXX în mărime de 4000 ruble rusești, echivalentul sumei în mărime de 942 lei MDL și 80 bani, pentru fiecare copil, pînă la atingerea majoratului copiilor minori.

A comunicat reclamantul că la moment nu dispune de un loc permanent de muncă, fiind în concediu de îngrijire a copilului minor - XXXXX, născut la XXXXX, neavînd un venit stabil, dar unul fluctuabil, avînd la întreținere soția - Svetlana Iarovoi și fiul XXXXX, nu deține cotă de teren și nici un alt bun imobil.

Respectiv, a solicitat reclamantul modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori: XXXXX, născut la XXXXX, XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX născut la XXXXX, stabilită prin hotărârea din 25 mai 2016 a Judecătoria

Federației Ruse, cu stabilirea unei sume bănești lunare fixe în mărime de 2000 ruble rusești, echivalentul sumei în mărime de 471 lei MDL și 40 de bani, pentru fiecare copil în parte.

Prin hotărârea din 20 aprilie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Iarovoi împotriva Tatianeii Iarovoi cu privire la modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori: XXXXX, născut la XXXXX, XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX născut la XXXXX, stabilită prin hotărârea din 25 mai 2016 a Judecătoriei Federației Ruse (f.d. 34, 49-51).

Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, la 22 aprilie 2021, avocatul Cristina Lungu în calitate de reprezentant al apelantului Mihail Iarovoi a depus apel împotriva hotărârii din 20 aprilie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni, solicitând casarea integrală a acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral (f.d. 38-39).

Prin decizia din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost respinsă cererea de apel depusă de reprezentantul apelantului Mihail Iarovoi, avocatul Cristina Lungu, a fost menținută hotărârea din 20 aprilie 2021 a Judecătoriei Edineț, sediul Dondușeni.

Pentru a decide astfel, Colegiul a constatat că, prima instanță a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei au fost stabilite și elucidate pe deplin, probelor prezentate a dat apreciere completă, obiectivă și sub toate aspectele, iar hotărârea este legală și întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor și intereselor legale a participanților la proces.

Analizând argumentele invocate în cererea de apel, în raport cu probele anexate la dosar și prevederile legii, ce guvernează raportul litigios, instanța de apel a conchis că, cererile de apel urmează a fi respinse, cu menținerea hotărârii contestate, din următoarele considerente.

La caz, Colegiul a reiterat că, reieșind din dispozițiile art. 3 alin. (1) al Convenției Internaționale cu privire la drepturile copilului din 20 noiembrie 1989 de la New York, în toate deciziile care îi privesc pe copii, fie că sunt luate de instituții publice sau private de ocrotire socială, deci tribunale, autorități administrative sau de organe legislative, interesele superioare ale copilului trebuie să fie luate în considerare cu prioritate.

În conformitate cu prevederile art.18 alin. (1) al Convenției enunțate, statele părți vor depune eforturi pentru asigurarea recunoașterii principiului potrivit căruia ambii părinți au o răspundere comună pentru creșterea și dezvoltarea copilului. Răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării sale le revine în primul rând părinților sau, după caz, reprezentanților săi legali. Aceștia trebuie să se conducă înainte de orice după interesul superior al copilului.

Potrivit art. 58 alin.(1) din Codul familiei, părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sînt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat.

Conform prevederilor art. 74 Codul familiei, părinții sînt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material. Modul de plată a pensiei de întreținere se determină în baza unui contract încheiat între părinți sau între părinți și copilul major inapt de muncă. Dacă lipsește un atare contract și părinții nu participă la întreținerea copiilor, pensia de întreținere se încasează pe cale

judecătorească, la cererea unuia dintre părinți, a tutorelui copilului sau a autorității tutelare.

În conformitate cu prevederile art.75 alin. (1) Codul familiei, pensia de întreținere pentru copilul minor se încasează din salariul și/sau din alte venituri ale părinților în mărime de 1/4 - pentru un copil, 1/3 - pentru 2 copii și 1/2 - pentru 3 și mai mulți copii.

Potrivit dispozițiilor art.76 Codul familiei, în cazurile când părintele care datorează întreținere copilului său are un salariu și/sau alte venituri neregulate sau fluctuabile ori primește salariu și/sau alte venituri, total sau parțial, în natură, ori nu are un salariu și/sau alte venituri, precum și în alte cazuri când, din anumite motive, încasarea pensiei de întreținere, sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri, este imposibilă, dificilă sau lezează substanțial interesele uneia dintre părți, instanța judecătorească poate să stabilească cuantumul pensiei de întreținere într-o sumă bănească fixă plătită lunar sau, concomitent, într-o sumă bănească fixă și sub forma unei cote din salariu și/sau alte venituri conform art.75.

Cuantumul sumei bănești fixe încasate în conformitate cu alin. (1) se determină de instanța judecătorească, ținându-se cont de starea materială și familială a părților, de alte circumstanțe importante și păstrându-se, dacă este posibil, nivelul anterior de asigurare materială a copilului.

Potrivit prevederilor art.110 Codul familiei, în cazul în care starea materială sau familială a uneia dintre părți s-a schimbat, instanța judecătorească, luând în considerare și alte circumstanțe importante ale părților, este în drept, la cererea oricăreia dintre ele, să modifice cuantumul pensiei de întreținere sau să-l scutească pe debitorul întreținerii de plata acesteia.

Pe cale de consecință, reșind din dispozițiile art.75 alin. (2) și art.110 Codul familiei, modificarea cuantumului pensiei de întreținere poate avea loc în cazul schimbării stării familiale a părintelui care achită pensia de întreținere. Starea materială reprezintă situația socio-economică a persoanei (părinte), determinantă pentru întreținerea unei vieți decente pasibile stabilirii în rezultatul identificării tuturor bunurilor imobile și mobile deținute în proprietate, a veniturilor obținute din activități generatoare de profit, precum și a factorilor ce influențează nemijlocit aspectul economic al persoanei (ex.: capacitatea de muncă, studiile etc.).

De dreptul de a solicita modificarea cuantumului pensiei de întreținere poate beneficia, în egală măsură, ambii părinți, în dependență de starea materială și familială a acestora, fiind suficientă în acest sens, întrunirea cel puțin a uneia din aceste ipoteze, însă schimbarea situațiilor specificate nu trebuie să fie formală, ci esențială, sarcina aprecierii respective aparținând în exclusivitate instanței competente să o examineze.

În altă ordine de idei, în acțiunea depusă, reclamantul Mihail Iarovoi a susținut că, are la întreținere soția - Svetlana Iarovoi și copilul minor - XXXXX și la moment se află în concediu de maternitate, declarații pe care instanța de fond justificat în opinia Colegiului nu le-a reținut, or, copilul minor - XXXXX este născut la XXXXX, care la momentul înaintării prezentei cereri are mai bine de 4 ani, iar adeverința eliberată de CTAS Edineț a fost înregistrată la data de 02 martie 2017.

Prin urmare, având în vedere circumstanțele de fapt ce vizează copiii minori, dar și obligația părinților să acorde copilului său o susținere materială astfel încât să ofere cel puțin condiții minime de existență, instanța de fond a apreciat cu temeinicie faptul

că, micșorarea sumei de la 942 lei și 80 bani până la suma de 471 lei 40 lei solicitată de către reclamant este una foarte mică, care nu poate oferi copilului condiții minime de existență.

Mai mult ca atât, reclamantul Mihail Iarovoi a solicitat modificarea cuantumului pensiei de întreținere a copiilor minori, stabilit în baza hotărârii din 25 mai 2016 a Judecătorei Federației Ruse.

În acest sens, instanța de apel a statuat cu certitudine că, hotărârile judecătorești străine, inclusiv tranzacțiile, sunt recunoscute și se execută în Republica Moldova fie dacă astfel se prevede în tratatul internațional la care Republica Moldova este parte, fie pe principiul reciprocității în ceea ce privește efectele hotărârilor judecătorești străine.

În baza celor expuse, având în vedere interesul primordial al copiilor minori: XXXXX, născut la XXXXX și XXXXX născut la XXXXX care se află la întreținerea pârâtei Tatiana Iarovoi, instanța de fond a constatat cu justete că este necesar de a respinge cerința reclamantului privind modificarea cuantumului pensiei pentru întreținere a copiilor minori, stabilită în baza hotărârii din 25 mai 2016 a Judecătorei Federației Ruse, ca fiind neîntemeiată.

Din aceste considerente, Colegiul a concluzionat că, instanța de apel corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea de apel depusă de reprezentantul apelantului Mihail Iarovoi, avocatul Cristina Lungu, cu menținerea hotărârii din 20 aprilie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Dondușeni.

La 11 iulie 2022, reprezentantul recurentului Mihail Iarovoi, avocatul Cristina Lungu, a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți și hotărârii din 20 aprilie 2021 a Judecătorei Edineț, sediul Dondușeni, emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Mihail Iarovoi.

Ulterior, la 01 august 2022, reprezentantul recurentului Mihail Iarovoi, avocatul Cristina Lungu, a depus repetat cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți și emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată depusă de Mihail Iarovoi.

În motivarea recursurilor depuse, reprezentantul recurentului Mihail Iarovoi, avocatul Cristina Lungu, a indicat că instanța de apel și prima instanță la examinarea cauzei au încălcat esențial și au aplicat eronat normele de drept procedural și material, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții neîntemeiate.

Totodată, s-au invocat aceleași argumente și circumstanțe factologice care au fost invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele ierarhic inferioare, cărora le-a fost dată apreciere, redând conținutul prevederilor normelor legale, dar fără a demonstra prin careva probe, încălcarea sau aplicarea eronată de către instanța de apel a normelor legale aplicabile speței.

Prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 13 septembrie 2022 (f.d. 161), instanța de recurs a comunicat intimatelor recursurile depuse, informând despre necesitatea depunerii referinței.

Referință la cererea de recurs, în temeiul art. 439 alin. (2) Cod de procedură civilă, până la data judecării cauzei în ordine de recurs, nu a parvenit.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la 23 iunie 2022, iar cererile de recurs au fost depuse la 11 iulie 2022 și ulterior, la 01 august 2022.

Materialele cauzei atestă expedierea prin intermediul poștei electronice și oficiului poștal, a copiei deciziei integrale participanților la proces la 26 iulie 2022, 27 iulie 2022 și 28 iulie 2022, conform scrisorilor de însoțire (f.d. 131, 132, 133). Potrivit avizului de recepție contrasemnat nr. DS8006479839AS (f.d. 134), recurentul Mihail Iarovoi a recepționat la data de 03 august 2022. Astfel, cererile de recurs declarate sunt depuse în termen.

Examinând temeiurile recursurilor declarate de reprezentantul recurentului Mihail Iarovoi, avocatul Cristina Lungu, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile drept inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stipulează că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În temeiul prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererile de recurs se consideră inadmisibile în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, cererile de recurs declarate de reprezentantul recurentului Mihail Iarovoi, avocatul Cristina Lungu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursurile declarate se referă la dezacordul părții recurente cu soluția pronunțată de instanța de apel și prima instanță, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, recursul exercitat conform secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII, Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă faptul că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera ca fiind inadmisibile cererile de recurs declarate de reprezentantul recurentului Mihail Iarovoi, avocatul Cristina Lungu.

În conformitate cu art. 433 lit. a), art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibile recursurile declarate de reprezentantul recurentului Mihail Iarovoi, avocatul Cristina Lungu, împotriva deciziei din 23 iunie 2022 a Curții de Apel Bălți.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat